

Financiële ontwikkelingen en resultaten in 2024

gemeente

Winterswijk

Inleiding

In dit hoofdstuk komt het volgende aan de orde:

- Het gerealiseerde resultaat op de baten en lasten over 2024
- Budgetoverhevelingen
- De ontwikkeling van onze bezittingen en schulden in het afgelopen jaar
- De financiële kengetallen
- Het resultaat

Het gerealiseerde resultaat op de baten en lasten over 2024

We sluiten het jaar 2024 af met een positief saldo vóór toevoegingen en onttrekkingen aan bestemmingsreserves van € 6.983.000.

Het totaal van de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves bedraagt € 4.736.000.

Daarmee komt het gerealiseerde resultaat van 2024 uit op € 11.719.000.

In 2024 hebben we verschillende activiteiten niet kunnen afronden. Deze vertegenwoordigen per saldo een waarde van € 2.993.000, bestaande uit een bedrag van € 7.336.000 aan uitgavenbudgetten en € 4.343.000 aan inkomstenbudgetten. Wij stellen voor dit bedrag toe te voegen aan de reserve doorgeschoven activiteiten. In onderstaande tabel met budgetoverhevelingen lichten we deze toe.

Bij de tweede prognose 2024 hadden wij een voordelig resultaat van € 7.023.000. Dit betekent dat we ten opzichte van de begroting een voordeel hebben van € 4.696.000.

Specificatie:

	Resultaat tot en met tweede prognose 2024	€ 7.023.000 V
1	Visie sociaal domein	€ 121.000 V
1	Onderwijsroute	€ 110.000 N
1	Integrale ondersteuning	€ 464.000 N
1	Opvang en bescherming	€ 611.000 V
1	Jeugdhulp	€ 347.000 N
2	SPUK btw sport	€ 297.000 N
2	Diverse sport- en gymzalen	€ 101.000 V
2	Hulp aan Oekraïners	€ 377.000 V
2	SPUK inburgeringsvoorzieningen	€ 97.000 V
2	Uitvoeringskosten Fijnder	€ 74.000 N
2	Algemene bijstand	€ 611.000 N
2	Re-integratie	€ 379.000 V
3	Subsidieaanvraag opgavecentrum	€ 112.000 N
3	Rioolheffing	€ 850.000 N
3	Grondexploitatie	€ 619.000 V
3	Leges omgevingsvergunningen	€ 320.000 V
3	Afdekking kleiput	€ 405.000 V
3	Opstal 't Kreil/Dingstraat 25/spoorbosje	€ 685.000 V

3	WoooW	€ 142.000 V
4	Afrekening btw-compensatiefonds	€ 110.000 N
4	Middelen Regio Deal	€ 214.000 V
4	Gerechtelijke procedures	€ 233.000 V
4	Voorziening APPA	€ 170.000 V
4	Informatiebeveiliging	€ 269.000 V
4	ICT-kosten	€ 1.240.000 V
4	Personeelskosten	€ 132.000 N
5	Beheer gronden en gebouwen	€ 236.000 N
5	Kortlopende rentebaten	€ 352.000 V
5	Algemene uitkering	€ 399.000 V
5	Doorrekening rente naar grondexploitatie	€ 191.000 V
	Overig niet toegelicht	€ 1.114.000 V
	Resultaat jaarrekening	€ 11.719.000 V

Op hoofdlijnen is dit voordeel als volgt te verklaren:

Visie sociaal domein: De uitwerking van de Visie sociaal domein is nog niet afgerond en krijgt een vervolg in 2025 met het opstellen van een uitvoeringsprogramma. Wij stellen voor het resterende budget over te hevelen naar 2025.

Onderwijsroute: De lasten voor de specifieke uitkering (SPUK) onderwijsroute zijn hoger uitgevallen. Voor een groot deel worden we hiervoor in 2025 gecompenseerd door het Rijk.

Integrale ondersteuning: De lasten voor de Integrale ondersteuning zijn hoger uitgevallen. Enerzijds wordt dit veroorzaakt door een stijging van het aantal cliënten en anderzijds door een stijging van de gemiddelde kosten per cliënt.

Opvang en bescherming: Vanuit de gemeente Doetinchem hebben we een bedrag ontvangen dat bij de centrumgemeente is overgebleven vanuit het rijksbudget opvang en bescherming. In de tweede prognose 2024 hebben we aangegeven dat we deze middelen in een bestemmingsreserve Opvang en Bescherming onderbrengen.

Jeugdhulp: De kosten voor de jeugdhulp zijn hoger uitgevallen doordat we onder andere meer te maken hebben gekregen met steeds complexere en langdurigere trajecten. Hiermee is het nadeel van € 347.000 grotendeels verklaard.

SPUK btw sport: De oorzaak voor de lagere baten bij de SPUK btw sport is tweeledig. We hebben een fors bedrag moeten terugbetalen over 2023, waar bij de jaarrekening 2023 geen rekening mee was gehouden. Daarnaast is door het achterblijven van investeringen op het gebied van sport in 2024 minder btw te verrekenen.

Diverse sport- en gymzalen: De werkelijke lasten (met name gas en elektra) bij onze gym- en sportzalen zijn lager uitgevallen.

SPUK hulp aan Oekraïners: De ontvangen middelen zijn hoger dan de hiervoor gemaakte kosten. Als de definitieve vaststelling van de SPUK hulp aan Oekraïners

2024 heeft plaatsgevonden, komen we met een voorstel over de besteding van deze middelen. We verwachten dat dit in het najaar van 2025 is.

SPUK inburgeringsvoorzieningen: De beschikbaar gestelde middelen in 2024 zijn niet volledig besteed. Het niet bestede budget voor de SPUK inburgeringsvoorzieningen is overgeheveld naar 2025.

Uitvoeringskosten Fijnder: De uitvoeringskosten voor Fijnder zijn in 2025 hoger uitgevallen. De belangrijkste oorzaak is een foutieve boeking van € 125.000, die verantwoord had moeten worden onder het budget re-integratie.

Algemene bijstand: Door een lichte toename van het aantal uitkeringsgerechtigden en het feit dat het rijksbudget wordt vastgesteld op basis van de gegevens van twee jaar eerder, is sprake van een overschrijding van het rijksbudget. Ons uitgangspunt bij de begroting is dat het rijksbudget leidend is voor het opgenomen uitgavenbudget.

Tijdelijke huisvesting HAR: De middelen voor de tijdelijke huisvesting Hotel- en Accommodatieregeling (HAR) zijn middelen die over meerdere jaren ingezet mogen worden. De niet bestede middelen worden overgeboekt naar de post

Vooruitontvangen, zodat deze middelen ook voor 2025 beschikbaar blijven.

Re-integratie: De lasten voor re-integratie zijn in 2024 lager uitgevallen. In 2024 is de taakstelling voor de realisatie van nieuw beschut binnen niet gerealiseerd. Daarnaast is één boeking van € 125.000 niet correct verantwoord (zie ook toelichting bij uitvoeringskosten Fijnder).

Subsidieaanvraag opgavecentrum: Een eerdere ontvangen subsidie voor een 'opgavecentrum' is terugbetaald aan de regio Achterhoek en is ten laste gebracht van het beleidsveld openbare ruimte. Door uitstel en bezuinigingen kon niet worden voldaan aan de subsidievoorwaarden. Andere vergelijkbare projecten om de subsidie in te zetten waren er niet. Hierdoor is besloten de subsidieaanvraag in te trekken en het ontvangen voorschot aan subsidie terug te betalen aan de regio Achterhoek.

Rioolheffing: De afwijking van de begroting is te verklaren door een in het verleden ten onrechte opgenomen vordering van € 622.500. Deze post is nu, éénmalig, ten laste van het resultaat gebracht. Zonder deze éénmalige correctie, zou de opbrengst niet noemenswaardig afwijken van de begrote opbrengst. Het overige deel van het verschil wordt verklaard door het waterverbruik dat lager is dan begroot.

Omgevingsvergunningen: De baten uit omgevingsvergunningen zijn hoger dan begroot. Dit komt doordat in de laatste maanden van 2024 een hoger aantal nog liggende grote bouwaanvragen zijn vergund dan begroot.

Afdekking kleiput: De voorbereiding op de definitieve herinrichting van de kleiput loopt nog, waaronder gesprekken met de Actiegroep Behoud Kleiput (ABK).

Daarnaast moet er nog een overeenstemming met het waterschap komen over de wijziging van het inrichtingsplan. Voorgesteld wordt het restantbudget naar 2025 over te hevelen.

Opstal 't Kreil/Dingstraat/Spoorbosje: Dit betreft de afkoopsom van het recht van opstal van Stichting 't Kreil (€ 497.500), de sloop en sanering van de locatie Dingstraat 25 (€ 100.000) en de afkoopsom van de sanering van het spoorbosje (€ 87.500), waarvan de werkzaamheden in 2025 gaan plaatsvinden. Zie ook het raadsbesluit van 28/9/2023. Voorgesteld wordt het restantbudget naar 2025 over te hevelen.

WoooW: Het project WoooW is een samenhangende ontwikkeling van vier locaties. Hoewel de realisatie van een nieuw cultuurgebouw en een nieuwe functie op de plek van het bestaande gebouw voorlopig financieel onhaalbaar zijn, zijn er twee andere locaties waarop nog wel voortgang wordt geboekt. Voor die twee processen is

voorbereidingsgeld nodig voor onderzoek, advies en ontwerp. Voorgesteld wordt het restantbudget naar 2025 over te hevelen.

Afrekening btw-compensatiefonds: Er is sprake van een nadeel van € 110.000 als gevolg van een afrekening van het btw-compensatiefonds in 2024 over eerdere jaren.

Middelen Regio Deal: Dit betreft een voordeel door uitvoering van het raadsbesluit 2024, nummer V-09 van 30-5-24. Voorgesteld wordt het van de vorige Regio Deal-periode resterende cofinancieringsbedrag te reserveren voor de cofinanciering van de nieuwe Regio Deal 2024 - 2028 voor een bedrag van € 214.000. Dit budget is overgeheveld naar 2025.

Gerechtelijke procedures: Er is sprake van lagere lasten aan gerechtelijke procedures van € 233.000, doordat de procedure nog loopt. Dit budget is overgeheveld naar 2025.

Voorziening Appa: Er geldt een lagere dotatie aan de voorziening Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) van € 170.000 in verband met een te hoge dotatie in voorgaande jaren.

Informatiebeveiliging en ICT-kosten: Er is sprake van lagere uitgaven aan informatiebeveiliging van € 269.000 en ICT-kosten van € 1.240.000, omdat projecten vanwege beperkte capaciteit niet gerealiseerd zijn. In 2025 wordt dit beleid geactualiseerd en in kaart gebracht wat de noodzakelijke acties zijn. Wij stellen u voor dit voordeel te reserveren.

Personeelskosten: De personeelskosten kennen een nadeel van per saldo € 132.000 door enerzijds hoger inhuurlasten vanwege het niet kunnen vervullen van vacatures en anderzijds hogere inkomsten door uitgeleend personeel of doorberekende personeelslasten aan SPUK's.

Beheer gronden en gebouwen: Er geldt een nadeel op het beheer van gronden en gebouwen van per saldo € 236.000 (€631.000 lagere baten en € 395.000 lagere lasten). Dit betreft met name een hogere interne doorbelasting van afschrijvingslasten(€ 199.000) en is een administratieve correctie.

Kortlopende rentebaten: Er geldt een voordeel van € 352.000 uit hogere kortlopende rentebaten door investeringen die in 2024 niet zijn gerealiseerd. Hierdoor zijn liquide middelen uitgezet bij het schatkistbankieren.

Algemene uitkering: Er geldt een voordeel van € 399.000 uit de algemene uitkering. Dit betreft een hogere bijdrage vanuit het Rijk in de decembercirculaire ten opzichte van de septembercirculaire. Deze verhoging wordt met name verklaard vanwege een extra ontvangen uitkering voor diverse taakmutaties.

Doorrekening rente naar grondexploitatie: Er is sprake van een hogere doorberekende rente van € 191.000 aan de grondexploitatie. Dit betreft een niet begrote grex-rente, gebaseerd op 2% van de bouwgronden in exploitatie. Dit is een budgetneutrale post, de boekwaarde muteert met hetzelfde bedrag.

(* € 1000)

Gerealiseerd saldo van baten en lasten 2024		6.983	V
Onttrekkingen			
1. Bestemmingsreserve Sociaal domein	55		
2. Reserve Aanpak inburgering nieuwkomers	45		
3. Bestemmingsreserve Notaristuin	16		
3. Bestemmingsreserve Omgevingswet	24		
4. Algemene reserve	3.000		
4. Bestemmingsreserve Doorgeschoven activiteiten	5.582		
		8.722	V
Toevoegingen			
1. Bestemmingsreserve Opvang en Bescherming	-611		
3. Bestemmingsreserve Instandhouding voorzieningen	-2.000		
4. Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	-1.000		
4. Bestemmingsreserve Doorgeschoven activiteiten	-375		
		-3.986	N
Gerealiseerd resultaat 2024		11.719	V

Budgetoverhevelingen

In de tweede prognose van 2024 zijn diverse voorstellen voor budgetoverhevelingen opgenomen voor een totaal bedrag van € 375.000. In deze jaarrekening is een aantal aanvullende voorstellen opgenomen voor € 2.993.000, waarvan € 7.336.000 lasten en € 4.343.000 baten. In onderstaande tabel zijn de budgetoverhevelingen per programma opgenomen. Bij de betreffende programma's leest u de toelichting. In de bijlage is een specificatie opgenomen van de afzonderlijke budgetoverhevelingen. De toelichting is te vinden in de afzonderlijke financiële onderbouwingen per programma. Mutatie reserve doorgeschoven activiteiten:

(* € 1000)

Programma	Overhevelingen
Programma 1. Sociaal krachtig Winterswijk	121
Programma 2. Meedoen in Winterswijk	71
Programma 3. Wonen en werken in Winterswijk	2106
Programma 4. Bestuurlijk Winterswijk	628
Programma 5. Inkomsten van Winterswijk	67
	2.993

De ontwikkeling van onze bezittingen en schulden in het afgelopen jaar

Bij de vorige twee onderdelen van dit hoofdstuk hebben we de realisatie van baten en lasten in het afgelopen jaar toegelicht. In dit onderdeel vatten we de ontwikkeling van onze bezittingen en schulden samen. Verdieping vindt u in de balans en de toelichting daarop.

Balanstotaal

Op 31 december 2024 kwam dit uit op € 175.668.000. Op 31 december 2023 was dit € 170.458.000.

Het eigen vermogen

In onderstaande tabel ziet u de ontwikkeling van ons eigen vermogen.

Door het positieve rekeningresultaat van 2024 stijgt het totale eigen vermogen ten opzichte van vorig jaar.

Schulden

De totale schuld is in 2024 afgenomen, omdat met name de langlopende geldleningen zijn gedaald. Zie de financiële jaarrekening voor nadere toelichting.

(* € 1000)

	31-12-2023	31-12-2024
Algemene reserve	48.738	50.589
Bestemmingsreserves	4.078	5.571
Jaarrekeningresultaat	8.080	11.719
Eigen vermogen	60.896	67.880

De financiële kengetallen

De financiële kengetallen vindt u in onderstaande tabel. De beoordelingen V (voldoende) en M (matig) komen overeen met de risicobeoordeling die de provincie Gelderland toepast bij de toets van de begrotingen van Gelderse gemeenten.

	2023		2024		2024
	Jaarrekening		Begroting tm prognose 2		Jaarrekening
1. Netto schuldquote	70,00% V		60,10% V		54,94% V
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	65,20% V		53,58% V		48,84% V
3. Solvabiliteit	35,70% M		34,80% M		38,60% M
4. Structurele exploitatieruimte	1,97% V		1,69% V		3,23% V
5. Grondexploitatie	5,70%		5,20%		5,80%
6. Belastingcapaciteit	99,00%		91,00%		91,00%

Het resultaat

De solvabiliteit is ten opzichte van de begroting met 4 % gestegen. Dit komt met name door een hoger resultaat dan begroot. De schuldquota zijn afgenomen door vermindering van de langlopende leningen. Het risico van de grondexploitatie blijft laag. De belastingcapaciteit laat zien hoe de belastingdruk in de provincie of gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Winterswijk heeft een lagere belastingdruk dan het landelijke gemiddelde.

Stand van bezuinigingen

Onderstaande tabel bevat de stand van zaken van de bezuinigingsvoorstellen uit het pakket aan maatregelen vanuit de meerjarenbegroting 2024-2027.

In de loop van dit jaar is gebleken dat enkele voorgestelde bezuinigingen niet of niet volledig gerealiseerd kunnen worden. In de begroting 2025 is een aantal bezuinigingen deels of geheel teruggedraaid. Deze voorgestelde bezuinigingen zijn ook opgenomen in onderstaande tabel, met een rode indicator en toelichting.

Toelichting indicatoren:

- Groen: is gerealiseerd. Deze worden verder niet toegelicht.
- Oranje: is ingeboekt, maar nog onderhanden.
- Rood: bestuurlijke heroverweging.

	Bezuinigingen - structureel	prog.	2024	2025	2026	2027	Indicator	Toelichting
1	Stoppen met kinderopvang sociaal medische indicatie (SMI)	1	0	45.000	45.000	45.000		Bij de begroting 2024 is besloten met de SMI te stoppen. Bij de begroting 2025 is besloten om de SMI vanaf 2025 weer voort te zetten omdat de kosten bij de alternatieven hoger uitvielen dan bij voortzetting SMI.
2	Standaard indicatie Hulp bij Huishouden verlagen naar 2 uur	1	0	100.000	225.000	400.000		De daling van het gemiddeld aantal geïndiceerde uren verloopt minder snel dan aangenomen en daarnaast blijft het aantal cliënten stabiel waar een (lichte) daling was verwacht.
3	Verlagen uitgaven compliment mantelzorg	1	40.000	40.000	40.000	40.000		Bij nader inzien is gebleken dat er onvoldoende budget resteerde om het mantelzorgcompliment uit te kunnen reiken. Bij de 1e prognose 2025 wordt een verhoging van het budget voorgesteld.
4	Huur De Post opzeggen	1	0	0	98.000	98.000		
5	SPUK GALA inzetten voor bestaande preventie-activiteiten	1	157.325	153.628	92.074	0		
6	Inclusieve BSO	2	190.072	190.072	190.072	190.072		De inclusieve BSO wordt voortgezet.
7	Stoppen met een aantal activiteiten rondom cultuurhistorie	2	70.000	70.000	70.000	70.000		
8	Geen nieuwbouw / renovatie maatschappelijke instellingen	2	0	0	1.049.000	1.049.000		De raad heeft inmiddels een bestemmingsreserve Instandhouden voorzieningen in het leven geroepen.
9	Historische paden afschaffen	2	10.000	10.000	10.000	10.000		
10	Afschaffen subsidie coördinator cultuurland	2	0	0	22.500	22.500		
11	Verlagen subsidie Stichting Ondernemen met Cultuur	2	13.375	13.375	0	0		
12	Subsidie lokale omroepen stoppen i.v.m. financiering vanuit het Rijk	2	0	0	18.250	18.250		Bezuiniging voor 2026 is anticiperend op de ontwikkelingen van het Rijk teruggedraaid. Ook voor 2027 wordt deze teruggedraaid omdat het Rijksbesluit is uitgesteld naar 2028.
13	Geen geld voor gymlocaties beschikbaar stellen	2	0	0	0	0		
14	Verlagen compensatie huur sportverenigingen	2	0	0	0	82.070		Bezuiniging is voor 2026 teruggedraaid.
15	Opgave armoede laten vervallen	2	200.000	200.000	200.000	200.000		
16	Halveren budget meedoenregeling volwassenen	2	100.000	100.000	100.000	100.000		
17	Basisbanen niet invoeren	2	70.000	70.000	70.000	70.000		
18	Niet invoeren Winterswijkpas	2	0	0	0	0		
19	Temporiseren uitvoering IHP, met uitzondering van school 'Buurtschappen' en de Esch	2	0	0	pm	pm		
20	Schrappen krediet herinrichting markt	3	0	0	45.000	45.000		
21	Krediet gebiedsontwikkeling Molenveld Driemarkweg schrappen	3	9.000	9.000	9.000	9.000		
22	Openbare verlichting verleden temporiseren	3	240.000	240.000	240.000	240.000		
23	Verlagen beeldkwaliteit openbaar groen	3	0	136.000	136.000	136.000		We werken hard aan de arealen en de eenheidsprijzen. Zodra hierover overeenstemming is kunnen de betreffende bezuinigingsmaatregelen doorgerekend worden. Voor deze bezuiniging houden we het 2e kwartaal van 2025 aan.
24	Verlagen ambitie ecologisch bermbeheer	3	130.000	130.000	130.000	130.000		

	Bezuinigingen - structureel	prog.	2024	2025	2026	2027	Indicator	Toelichting
25	Onderhoud van de begraafplaats in de markt zetten	3	0	0	30.000	30.000		Dit blijkt op basis van voortschrijdend inzicht geen realistische bezuiniging te zijn.
26	Schrappen van geraamde kredieten verkeersmaatregelen binnenring centrum	3	0	35.000	35.000	35.000		
27	Opgave duurzaamheid laten vervallen	3	123.500	123.500	123.500	123.500		
28	Verhogen kostendekkendheid markt (leges)	3	0	29.175	29.175	29.175		Onze inzet is dat we in 2025 verhogen naar een kostendekkend niveau, we zijn in overleg met de marktvereniging.
29	Wegomlegging Steengroeve niet voor rekening gemeente.	3	38.000	38.000	38.000	38.000		
30	Wegomlegging Steengroeve tbv Sibelco valt buiten perspectief van deze begroting	3	0	0	0	97.000		
31	Grenzhoppersbusiness school stoppen	3	6.500	6.500	6.500	6.500		
32	Stoppen met het aanjagen economie	3	zie nummer 38	zie nummer 38	zie nummer 38	zie nummer 38		
33	Bijdrage Leader verlagen	3	59.200	59.200	59.200	59.200		
34	Verbouwen gemeentekantoor beperken tot ARBO-aanpassingen en realiseren verhuizen de Post	4	75.500	75.500	75.500	75.500		
35	Verhogen leges omgevingsplanactiviteit	4	108.000	108.000	108.000	108.000		
36	Verminderen frequentie/aantal pagina's gemeentenieuws	4	13.000	13.000	13.000	13.000		
37	Taakstelling organisatiebreed	4	300.000	500.000	750.000	1.000.000		Met de vaststelling van de begroting 2025 is deze bezuiniging grotendeels teruggedraaid.
38	Verminderen personele inzet agv schrappen taken	4	481.000	499.000	499.000	499.000		
39	Bijdrage VNOG beperken o.b.v. verdeelsleutel	4	0	50.000	100.000	100.000		
40	Verhogen toeristenbelasting	5	245.000	245.000	245.000	245.000		
41	Technische aanpassingen begroting	div.	356.000	0	49.000	73.000		
			3.035.472	3.288.950	4.950.771	5.486.767		
	Bezuinigingen - incidenteel	prog.	2024	2025	2026	2027	Indicator	Toelichting
1	Opgave inclusie laten vervallen	1	89.000	0	0	0		
2	Historische paden afschaffen (I)	2	31.000	0	0	0		
3	Geen werkaanvaardingspremie	2	94.000	94.000	0	0		
			214.000	94.000	0	0		

